

પ્રશ્ન 1 સમજૂતી સહિત અનુવાદ કરો.

14

جهان برابروی عید از هلال و سمه کشید
 هلال عید برابروی یارباید دید
 شکسته گشت پشت هلال قامت من
 کمان ابروی یارم که بارو سمه کشید
 مپوش روی و مشو درهم از تفرج حسن
 که خواند خط تو بر روی وان یکاؤ دمید
 مگر نسیم تننت صبح در چمن بگزشت
 که گل بیوی خوشنت همچو صبح جامه درید
 بیا که با تو بگویم غم ملالت دل
 چرا که بی تو ندارم مجال گفت و شنید
 نبود چنگ و رباب و گل و نبید که بود
 گل وجود من آغشته شراب و نبید
 بهای وصل تو گرجان بود خریدارم
 که جنس خوب مبصر بهر چه دید خرید
 مریز آب سرشکم که بی تو دور از تو
 چو باد می شد و در خاک راه می غلطید
 چو ماه روی تو در زیر زلف می دمیدم
 شبم بروی تو روشن چوروز می گردید

بلب رسید مرا جان و بر نیامد کام
 بسر رسید امید و طلب بسر نرسید
 ز انقلاب زمانه طمع مدار که چرخ
 چو صبح بر رخ عالم ازین صفت خندید
 دلم ز زلف تو شوریده بود می دانم
 که پیش روی تو برخود چو برق می خندید
 ز شوق لعل تو حافظ نوشت شعری چند
 بخوان تو نظمش و در گوش کش مروارید
 ۲۴۹۱۹۱

دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند
 و ندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند
 بیخود از شعله پر تو ذاتم کردند
 باده از جام تجلی صفاتم دادند
 چه مبارک سحری و چه فرخنده شبی
 آن شب قدر که این تازه براتم دادند
 چو من از عشق رخس بیخود و حیران گشتم
 خبر از واقعه لات و مناتم دادند
 من اگر کام روا گشتم و خوشدل چه عجب
 مستحق بودم و اینها بزکاتم دادند
 بعد ازین روی من و آئینه حسن نگار
 که در آنجا خبر از جلوه ذاتم دادند
 هاتف آن روز بمن مژده این دولت داد
 که ببازار غمت صبر و ثباتم دادند
 این همه قند و شکر کز سخنم می ریزد
 اجر صبریست کزان شاخ نباتم دادند
 کیمیائست عجب بندگی پیرمغان
 خاک او گشتم و چندین در جاتم دادند
 بحیات ابد آن روز رسانید مرا
 خط آزادگی از حسن ممامت دادند

عاشق آن دم که بدام سر زلفِ توفتاد
 گفت کز بند غم و غصه نجاتم دادند
 شکرشکر بشکرانه بیفشان ای دل
 که نگار خوش شیرین حرکاتم دادند
 همت حافظ و انفاس سحر خیزان بود
 که زبند غم ایام نجاتم دادند

પ્રશ્ન 2 "ગઝલ" નું અર્થ, બંધારણ અને વિકાશ પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (14)

અથવા

હાફીઝ શીરાઝી "ગઝલ" ના શ્રેષ્ઠ કવિ છે. ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન.3 "حافظ شیرازی" નું જીવન ચરિત્ર વર્ણવો. (14)

અથવા

"حافظ شیرازی" ની ગઝલની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.

પ્રશ્ન.4 "شیخ سعدی" ને ગઝલનાં "پیغمبر" કહેવામાં આવે છે. ચર્ચા કરો. (14)

અથવા

મવલાના જામીનું જીવન વૃત્તાંત આલેખી તેમની કૃતિઓ પર વિગતે માહિતી આપો.

પ્રશ્ન.5 નીચેનાં કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપવા. (14)

- 1 "ગઝલ" નો "لغوی" અર્થ જણાવો.
- 2 "ગઝલ" ની પ્રથમ અને અંતિમ પંક્તિને શું કહેવામાં આવે છે?
- 3 "ગઝલ" કઈ ભાષાનો શબ્દ છે? તે કયાં શબ્દ પરથી બન્યો છે?
- 4 "حافظ شیرازی" નો "مقبره" કયા નામથી ઓળખાય છે? તે કોણે બંધાવ્યો?
- 5 કયાં "تیموری" રાજાઓ હાફીઝનાં દિવાન થી "فال" કાઢતા હતા?

- 6 કયાં ભારતીય રાજાએ "حافظ" ને ભારત આવવાનો આમંત્રણ પત્ર મોકલ્યો હતો?
- 7 "حافظ" નાં દિવાનનું સંકલન કોણે કર્યું?
- 8 "حافظ شیرازی" નાં દિવાનથી "فال" કેવી રીતે કાઢવામાં આવે છે?
- 9 "حافظ شیرازی" નું ઈલકાબશું છે?
- 10 "شیخ سعدی" કયાં વંશના રાજાઓનાં દરબાર સાથે જોડાયેલા હતા?
- 11 "شیخ سعدی" ને પેલેસ્ટાઇનમાં કોણે કેદ કર્યા? અને કયાં લઈ ગયા?
- 12 "مولانا جامی" કયાં મહાપુરુષના વંશના હતા? તેઓ કઈ "فقه" નાં સ્થાપક ગણાય છે?

.....پایان.....